

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1919 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen och lag om ändrad lydelse av 30 § konkurslagen.

Närvarande: herrar Åkerman, Gezelius, Rogberg, greve Spens, Fagerlin, J. Carlsson,* Lagerkvist, Hederstierna, Carlsson i Frosterud, Rehn, Leo, Carlson i Karlshamn, Svensson i Betingetorp och Johanson i Gäre.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 14 mars 1919 dagtecknad, till första lagutskottet hänvisad proposition, nr 215, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga här nedan intagna förslag till

- 1) lag om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen, samt
- 2) lag om ändrad lydelse av 30 § konkurslagen.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande lagförslag, får utskottet hänvisa till den kungl. propositionen.

I 65 § utsökningslagen stadgas för närvarande, att från utmätning skola undantagas dels nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn, dels ock, till ett värde av högst etthundrafemtio kronor, nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören, samt att, om utväg till nödtorftigt uppehälle saknas, av det förråd, som i huset finnes, skall undantagas vad till underhåll för en månad

Utskottet.
Gällande begränsningar i rätten att erhålla utmätning m. m.

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 9 saml. 1 avd. 21 häft. (Nr 24). 1

tarvas. Genom en lag den 17 mars 1905 bestämdes det utmättningsfria avdraget till nämnda belopp, etthundrafemtio kronor; dessförinnan utgjorde ifrågavarande värdegräns allenast sjuttiofem kronor.

I 67 § utsökningslagen föreskrives, bland annat, dels i första stycket, att gäldenärs inestående avlöning för allmän eller enskild tjänst eller inestående pension å rikets stat icke må utmätas förr än gäldenären är berättigad att avlöningen eller pensionen lyfta, dels ock i andra stycket, att, om i lag eller författning är särskilt stadgat, att viss egendom ej må utmätas, eller av Konungen för viss pensions- eller livränteanstalt förordnats, att därifrån utgående pension eller livränta ej må tagas i mät, det skall lända till efterrättelse. Från förbudet mot exekution i ej förfallen avlöning eller pension gäller till förmån för underhållsfordringar, skatter eller allmänna avgifter undantag jämlikt lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta den 14 juni 1917 med tillägg den 31 december 1918.

Slutligen stadgas i 30 § konkurslagen, bland annat, att gäldenär äger, förutom rätt att njuta nödigt underhåll under viss tid, från konkursboet utbekomma och behålla dels nödiga gång- och sängkläder för sig, hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn, dels ock, till ett värde av högst etthundrafemtio kronor, nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören.

Riksdagens
skrivelse den
11 juni 1917.

I skrivelse den 11 juni 1917 anhöll riksdagen i anledning av väckt motion, att Kungl. Maj:t ville taga i övervägande, huruvida och i vad mån gällande lagstiftning måtte kunna skäligen ändras i syfte, att avlöning för allmän eller enskild tjänst eller pension bleve till viss del skyddad för utmätning, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill denna utredning kunde föranleda.

Kungl. pro-
position vid
1918 års
urtima
riksdag.

Genom proposition den 8 november 1918, nr 32, framlades för samma års urtima riksdag delvis med föranledande av ovannämnda riksdagens skrivelse, bland annat förslag till lag om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen samt 30 § konkurslagen. De föreslagna ändringarna inneburo:

att i 65 § utsökningslagen det belopp, till vilket nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören finge från utmätning undantagas, höjdes från etthundrafemtio till femhundra kronor, samt att bestämmelsen om rätt att av förråd, som i hushåll funnes, undantaga, vad till underhåll för en månad tarvades, fullständigades med föreskrift om rätt att, i saknad av förråd, undantaga erforderligt penningbelopp för anskaffande därav;

att i 67 § utsökningslagen från den stadgade oinskränkta rätten till utmätning av förfallen avlöning gjordes det undantag, att från utmätning skulle därav undantagas vad som erfordrades till nödigt underhåll åt gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn till

nästa förfallodag, samt att, om avlöningen eller pensionen vore lyftad, motsvarande belopp skulle undantagas av penningar, som gäldenären innehade eller ägde inestående i bank eller annan penninginrättning, i sammanhang varmed uttrycket allmän eller enskild tjänst utbyttes mot be-teckningen tjänst eller annan arbetsanställning; samt

att i 30 § konkurslagen det värde, intill vilket nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören finge behållas av konkursgäldenären, höjdes från etthundrafemtio till femhundra kronor.

Riksdagens andra särskilda utskott, som behandlade detta ärende, tillstyrkte ändringsförslaget, i vad det avsåg 67 § och senare delen av 65 §, därvid utskottet anförde:

Andra sär-skilda utskottet.

»Riksdagen har i sin ovan omförmälda skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni 1917 ifrågasatt ändring i gällande lagstiftning i det syfte, att förfallen avlöning för allmän eller enskild tjänst eller pension bleve till viss del skyddad för utmätning, och riksdagen har därvid omfattat den mening, att ifrågavarande skydd icke borde äga tillämpning vid utmätning för underhållsbidrag, utskylder och skadestånd för brottslig gärning. Det genom propositionen framlagda förslaget avser att bereda gäldenär dylikt skydd icke för viss bestämd del av hans förfallna avlöning utan för vad som efter prövning för varje särskilt fall därav finnes erforderligt för att bereda gäldenären och hans familj nödigt underhåll till nästa förfallodag. En sålunda bestämd begränsning i borgenärs rätt att vinna utmätning i gäldenärs förfallna avlöning möjliggör ett efter förhållandena skäligt prövat hänsynstagande till gäldenärs och hans familjs nödtorftiga uppehälle och synes stå i överensstämmelse med stadgandet i 65 § för det fall, att gäldenär saknar utväg till nödtorftigt uppehälle för sig och sin familj. Då härtil kommer, att genom införselinstitutets tillämpning med avseende å skatter och allmänna avgifter beredes ökad möjlighet till dessas indrivning, har utskottet funnit sig böra tillstyrka bifall till förslaget i denna del.

För att den sålunda föreslagna lagändringen må kunna uppfylla sitt ändamål, bör, där gäldenären redan lyftat avlöningen, motsvarande skydd beredas honom mot utmätning av nödigt existensbelopp å innehavda penningar. Den rätt, som enligt 65 § tillkommer gäldenär, som för sig och sin familj saknar utväg till nödtorftigt uppehälle, att av de förråd han innehar från utmätning undantaga vad som tarvas till underhåll för en månad, synes ock utskottet i konsekvens härmed böra fullständigas med den föreslagna föreskriften om rätt att i saknad av dylikt förråd undantaga erforderligt belopp för anskaffande därav.

Utskottet får alltså tillstyrka bifall till förslaget jämväl i dessa delar.»

Vad åter angick förslaget om en höjning från etthundrafemtio till femhundra kronor av värdet å de arbetsredskap och andra lösören, som gäldenär enligt 65 § utsökningslagen ägde att undantaga från utmätning, ansåg utskottet, att därigenom skulle borgenärs rätt att erhålla utmätning i gäldenärs tillgångar än ytterligare begränsas i en omfattning, som icke syntes utskottet tillräddig, varvid utskottet yttrade:

»Redan övriga i propositionen föreslagna och av utskottet här ovan tillstyrkta ändringar uti ifrågavarande lagrum innebära en avsevärd skärpning av nu gällande begränsningar i borgenärs berörda rätt. Särskilt vad angår utskylder och allmänna avgifter samt de i riksdagens förenämnda skrivelse därmed jämställda fordringar, torde redan denna av utskottet tillstyrkta skärpning i viss mån gå längre, än riksdagen i sin berörda skrivelse synes hava avsett. Riksdagens däri uttalade uppfattning, att fordringar av sistnämnda art böra givas företräde framför andra i fråga om utmätning till deras gäldande, synes, särskilt vid sådant förhållande, böra vinna beaktande vid prövning av nu ifrågavarande spörsmål. Om värdet av vad som vid utmätning må få undantagas sättes lägre i fråga om vissa slags fordringar, kunna, särskilt i fall av konkurrens, dessa vinna en väl grundad företrädesrätt. Jämväl med hänsyn därtill att det ej torde vara lämpligt att allt för mycket inskränka möjligheten att erhålla behöflig avtalskredit, synes det icke tillräddigt att vidtaga så stor höjning av värdebeloppet, som i den kungl. propositionen föreslås. Det har synts utskottet kunna ifrågasättas, huruvida icke den omfattning, vari en gäldenär må äga att från utmätning undantaga lösören, i viss mån borde göras beroende jämväl av hans ställning såsom familjeförsörjare, så att värdebegränsningen i fråga om för utmätning skyddade lösören bestämdes med hänsyn jämväl till den vederbörande gäldenär åliggande försörjningsplikt. Denna synpunkt är enligt utskottets förmenande förtjänt av en mera ingående utredning, än den utskottet kunnat åvägbringa, och rum för dess tillgodoseende i lagstiftningen bör lämnas öppet. Ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag i denna del skulle emellertid givetvis försvåra ett tillgodoseende framdeles av berörda synpunkt. En höjning av ifrågavarande värdebelopp i fråga om utmätning för utskylder kan ock enligt utskottets mening vara ägnad att öka svårigheterna vid införselinstitutets tillämpning i avseende å utskylder och allmänna avgifter och därmed göra detsamma mindre effektivt. Det är nämligen av vikt icke minst för familjen, att gäldenären själv har intresse av att, där så lämpligen bör ske, införsel anlitas i stället för utmätning för utskyldernas indrivning.

En höjning av värdebeloppet i fråga, såvitt gäller utmätning av

annan fordran än underhållsbidrag, skatter och skadestånd, finner väl utskottet vara av förhållandenas utveckling motiverad, men att bestämma detta högre än till trehundra kronor, alltså med en fördubbling av det nu gällande, har utskottet icke ansett sig kunna tillstyrka.»

I fråga om den föreslagna ändringen i 30 § konkurslagen fann utskottet ej anledning till annan erinran, än att, därest utskottets förslag i fråga om 65 § utsökningslagen vunne bifall, beloppet av konkursgäldenärs behållna lösören torde böra nedsättas till trehundra kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställde utskottet, att den nuvarande värdegränsen av ethundrafemtio kronor måtte bibehållas, såvitt gällde utmätning för underhållsbidrag, utskylder och allmänna avgifter eller skadestånd på grund av brottslig handling, samt att värdegränsen måtte sättas till trehundra kronor, så vitt gällde utmätning för annan fordran. Intill sistnämnda belopp skulle enligt utskottets hemställan gäldenär jämväl äga att vid konkurs undantaga nödiga lösören.

Andra särskilda utskottets hemställan.

Första kammaren antog utskottets förslag, varemot andra kammaren biföll vid utskottsbetänkandet fogade reservationer, däri yrkats bifall till propositionen i dessa delar. I det förslag till sammanjämkning, som utskottet avgav i anledning av kamrarnas olika beslut, bestämdes maximivärdet av ifrågavarande lösören till tvåhundra kronor, så vitt gällde utmätning för här ovan särskilt angivna fordringar, samt till fyrahundra kronor, så vitt gällde utmätning för annan fordran. Sistnämnda belopp skulle enligt sammanjämningsmemorialet jämväl utgöra maximivärdet av den egendom, som finge undantagas vid konkurs. Sammanjämningsförslaget antogs av första kammaren, men då andra kammaren avslog detsamma, förföll frågan.

Kamrarnas beslut.

Vad som sålunda föranledde ovanberörda lagförslags fall var frågan om det belopp, intill vilket gäldenär skulle äga att från exekution undantaga nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören. I fråga om övriga i 65 och 67 §§ utsökningslagen föreslagna ändringar förelåg ingen meningsskiljaktighet. Det nu föreliggande lagförslaget upptager i oförändrat skick sistnämnda ändringar. I fråga om det exekutionsfria avdraget överensstämmer förslaget med det tidigare framlagda därutinnan, att i fråga om rätten till undantagande av egendom vid utmätning icke heller nu gjorts någon skillnad mellan olika arter av fordringar. Däremot har i förslaget, i anslutning till vad av andra särskilda utskottet vid fjolårets urtima riksdag ifrågasattes, fastställts en högre värdegräns för familjeförsörjare och de som hava eget hushåll, än för andra personer.

Nu föreliggande proposition.

Såsom värdegräns för de båda olika kategorierna har förslagits, för den förra kategorien ett belopp av femhundra kronor och för den senare ett belopp av trehundra kronor.

Departementschefen.

Till motivering av det nu framlagda lagförslaget i denna del har föredragande departementschefen anfört bland annat:

»Såsom ovan nämnts, hemställde utskottet, att det utmätningfria beloppet borde sättas lägre, där utmätning ägde rum för underhållsbidrag, utskylder och allmänna avgifter eller skadestånd på grund av brottslig gärning, än där utmätning ägde rum för annan fordran. I likhet med andra kammaren anser jag en sådan anordning icke vara att förorda. Från mera principiell ståndpunkt må erinras, att bestämmelserna om gäldenärens skyddande vid exekution äro givna icke allenast i gäldenärens utan jämväl i samhällets intresse. Kräver detta intresse, att lösören intill visst värde fredas från exekution, synes detta böra gälla utan undantag. Ett motsatt förfarande innebär givetvis en inkonsekvens från nyss angivna ståndpunkt. Vad angår utskylder och allmänna avgifter äro dessa ej heller av den ömmande natur, att av sådan grund bör göras undantag till deras förmån. Detsamma är för övrigt också fallet i fråga om vissa slag av underhållsbidrag, t. ex. till föräldrar eller vuxna barn. Såsom förutsättning för underhållsskyldighet i dessa fall gäller nämligen, att den underhållspliktige skall hava förmåga att lämna underhåll. Det synes rimligt, att detta förhållande jämväl beaktas på exekutionens stadium, så att gäldenären ej berövas outhärliga lösören. Härtill kommer, att såväl underhållsbidrag som utskylder och allmänna avgifter redan erhållit en privilegierad ställning genom den rätt till införsel eller exekution i ej förfallen lön, som till deras gäldande är medgiven. — — — — —

— — — — — Påpekas må jämväl, att den föreslagna uppdelningen med hänsyn till fordringens art är stridande så väl mot den gällande rättens ståndpunkt som mot vad av riksdagen ansetts böra gälla vid skyddande av avlöning och förråd från utmätning. I dessa fall syntes nämligen icke lämpligt att göra någon sådan uppdelning. Det är vidare tydligt att, såsom inom riksdagen också framhållits, densamma är ägnad att medföra vissa praktiska svårigheter, särskilt i det fall, där utmätning samtidigt äger rum för en privilegierad och en vanlig fordran. Uppdelningen i fråga låter sig också svårligen genomföras i fråga om lösörens undantagande vid konkurs. Utskottet har ävenledes här övergivit sin ståndpunkt och antagit en enhetlig värdegräns. Bestämmer man denna i överensstämmelse med utskottet till det högre beloppet — vilket torde vara önskligt för att ej gäldenären må komma i sämre ställning vid

konkurs än vid utmätning för vanlig fordran — kan detta å andra sidan medföra den mindre lämpliga följd, att gäldenären vid utmätning för en privilegierad fordran låter försätta sig i konkurs för att därigenom få behålla lösören till det högre värdet.

Under förhandlingarna i riksdagen uttalades den uppfattningen, att jämväl en annan synpunkt borde komma under överbäggande vid lagstiftningen i ämnet. Det ifrågasattes sålunda, att man borde bestämma det exekutionsfria beloppet högre för familjeförsörjare än för andra personer eller åtminstone vid utmätningen taga hänsyn till, huruvida gäldenären vore familjeförsörjare eller icke. Givetvis är nu nämnda synpunkt värd all uppmärksamhet. En gäldenär, som är familjeförsörjare, bör i allmänhet åtnjuta ett mera vidsträckt skydd än en gäldenär, som saknar familj. I detta avseende vill jag till en början erinra, att enligt så väl gällande rätt som de tidigare förslagen lösören ingalunda utan vidare äro intill angivet värde fredade emot exekution. En förutsättning härför är jämväl, att de skola vara nödiga. Väl har inom riksdagen uppgivits, att utmätningsmännen i praxis ofta åsidosatt sistnämnda begränsning och låtit gäldenären behålla egendom intill maximivärdet, oavsett om densamma kunde anses nödig. Detta är emellertid, såsom jag också hade tillfälle att framhålla vid ärendets behandling i riksdagen, en uppenbart oriktig tolkning av gällande lagbestämmelser. Tolkningsfrågan får emellertid, där den förekommit, i viss mån sin förklaring därav, att det exekutionsfria beloppet är så lågt, att utmätningsmännen ofta saknat anledning att vid sidan av begränsningen i värde fästa avseende vid den ytterligare inskränkning, som uttrycket 'nödiga' innebär. Nu är i allmänhet gäldenärens behov att få behålla lösören väsentligt större, där han har familj än där han saknar sådan. I följd härav är också i regel gäldenären enligt lag berättigad att i det förra fallet undantaga lösören i större omfattning än i det senare. I viss mån är sålunda oförmälda synpunkt beaktad redan genom den avfattning, som de tidigare förslagen i anslutning till gällande rätt innehöllo. Emellertid torde ej möta avgörande betänkligheter mot att i än högre grad tillgodose ifrågavarande önskemål och detta genom uttryckligt fastställande av en högre värdegräns för familjeförsörjare än för andra personer. Att en dylik skillnad i vissa fall kan komma att te sig mindre befogad måste dock medgivas. Försörjningsskyldigheten kan vara av väsentligt olika omfattning och art. En jämförelsevis obetydlig sådan borde knappast medföra en mera utsträckt utmätningsfrihet än som av andra grunder kan synas önskvärd. Särskilt torde det förhållandet att gälde-

nären har eget hushåll mången gång böra beaktas i lika grad som försörjningsskyldighet. I likhet med familjeförsörjare hava personer, vilka hava eget hushåll, merendels ett mera påtagligt behov av att få undan- taga lösören i ej allt för ringa omfattning. Det vill därför synas, som om den kategori personer, som bör hava en förmånligare ställning i före- varande avseende, bör avse familjeförsörjare samt personer, vilka eljest hava eget hushåll. I fråga om vad som bör förstås med eget hushåll torde det allmänna språkbruket lämna tillräcklig ledning, vadan näm- värda missförstånd knappast torde vara att befara. För att en person skall kunna sägas hava eget hushåll är givetvis ej tillräckligt, att han hyr rum med egna möbler; han måste också i bostaden intaga sina huvudsakligaste måltider. Vanligen, ehuru ej nödvändigtvis, förestås hushållet av annan person än gäldenären själv.

— — — — —
 Vad slutligen angår den värdegräns, som bör bestämmas för de båda olika kategorierna, torde det i de tidigare förslagen angivna be- loppet av femhundra kronor icke vara för högt för familjeförsörjare och därmed likställda. För övriga personer anser jag mig böra föreslå ett belopp av trehundra kronor.»

*Utskottets
yttrande.*

Vidkommande till en början de från 1918 års proposition i oför- ändrat skick upptagna och nu åter framlagda ändringsförslagen i 65 och 67 §§ utsökningslagen, varom någon meningsskiljaktighet icke yppades inom samma års urtima riksdag, har utskottet icke haft något att erinra mot desamma.

I fråga om det exekutionsfria avdraget vill utskottet icke förneka, att beträffande sådana fordringar som underhållsbidrag, utskylder och allmänna avgifter eller skadestånd för brottslig gärning borgenärs rätt till betalning kan synas starkare grundad, än då det gäller fordringar, som härröra från t. ex. avtalsvis beviljad kredit. Såsom emellertid redan inom riksdagen uttalades och på sätt departementschefen enligt vad ovan anförts ytterligare framhållit, möta mot en dylik anordning vissa betänk- ligheter såväl av principiell art som från praktisk synpunkt. Med hän- syn till dessa betänkligheter i förening med det under ärendets behand- ling inom fjolårets urtima riksdag uttalade, i propositionen beaktade önskemålet, att man vid bestämmandet av det exekutionsfria beloppet borde — hellre än att göra en skillnad med avseende å detsammans stor- lek vid olika slag av fordringar — fastmera taga hänsyn till, huruvida gäldenären vore familjeförsörjare eller icke, finner utskottet sig i likhet med föredragande departementschefen icke böra förorda en dylik uppdel-

ning med hänsyn till fordringens art. Däremot har den i lagförslaget upptagna grundsatsen, att en familjeförsörjare, varmed likstälts den, som har eget hushåll, skall vid utmätning eller konkurs beredas ett mera vidsträckt skydd än en gäldenär, som saknar familj, vunnit enhällig anslutning inom utskottet. Det lär icke kunna förnekas, att familjeförsörjarens och den därmed likställdes behov i allmänhet är väsentligt större än en annan persons, och att den förres behov jämväl i samhällets eget intresse bör i högre grad tillgodoses än den senares. Med hänsyn härtill har utskottet ansett sig böra jämväl förorda det exekutionsfria beloppets bestämmande till femhundra kronor för förstnämnda kategori personer. Däremot har utskottet icke ansett sig kunna tillstyrka, att för övriga personer berörda belopp höjes till trehundra kronor. Ett genomförande av en sådan höjning i förening med de i övrigt föreslagna ändringarna i 65 och 67 §§ utsökningslagen skulle otvivelaktigt öka de redan nu stora svårigheterna i fråga om uttagande av utskylder. Visserligen har genom införselinstitutets tillämpning jämväl med avseende å skatter och allmänna avgifter beretts större möjlighet till dessas indrivande, men därvid är dock att märka, att införselinstitutet huvudsakligen torde komma till användning beträffande sådana personer, som hava en mera stadigvarande anställning. Rent lösa folkelement torde visserligen icke kunna träffas vare sig av införsel- eller utmätningsinstitutet, men mellan nu nämnda båda persongrupper torde finnas åtskilliga, som skulle komma att njuta kanske ett mången gång oberättigat skydd genom en höjning av det exekutionsfria beloppet i enlighet med förslaget, ett skydd så mycket mer oberättigat, som åsyftade personer ej sällan torde vara sådana, som icke hava någon försörjningsplikt, och som mycket väl äro i stånd att betala sina utskylder. Uppmärksammas bör tillika, att, då, såsom nu föreslagits, icke göres åtskillnad mellan olika slag av fordringar, en höjning av värdegränsen jämväl beträffande nu ifrågakvarande personer skulle komma att inverka menligt på möjligheten att av dem kunna utkräva underhålls- och skadeståndsfordringar, d. v. s. fordringar av i allmänhet mera ömmande natur. En allt för stor höjning skulle därigenom mången gång kunna lätt framstå som en obillighet snarare mot den berättigade, borgenären, än mot den förpliktade, gäldenären. Vid sådant förhållande har utskottet ansett försiktigheten bjuda, att det exekutionsfria beloppet för nu ifrågakvarande kategori personer höjes allenast till tvåhundra kronor.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen, med förklarande, att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, måtte för sin del antaga följande

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

1:o Lag

om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 65 och 67 §§ utsökningslagen skola erhålla följande ändrade lydelse:

65 §.

Från utmätning skola undantagas dels nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn, dels ock nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören till ett värde av högst femhundra kronor, eller, där gäldenären icke är familjeförsörjare och ej heller har eget hushåll, högst *trehundra* kronor. Saknas utväg till nödortfigt uppehälle; då skall från utmätning undantagas av det förråd, som i huset finnes, vad till underhåll för en månad tarvas, eller, där tillräckligt förråd ej finnes, av penningar, som gäldenären innehar eller äger inestående i bank eller annan penninginrättning, så mycket som erfordras för anskaffande av det felande. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, varför pantsättningen skett.

65 §.

Från utmätning skola undantagas dels nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn, dels ock nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören till ett värde av högst femhundra kronor, eller, där gäldenären icke är familjeförsörjare och ej heller har eget hushåll, högst *tvåhundra* kronor. Saknas utväg till nödortfigt uppehälle; då skall från utmätning undantagas av det förråd, som i huset finnes, vad till underhåll för en månad tarvas, eller, där tillräckligt förråd ej finnes, av penningar, som gäldenären innehar eller äger inestående i bank eller annan penninginrättning, så mycket som erfordras för anskaffande av det felande. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, varför pantsättningen skett.

67 §.

Gäldenärs inestående avlöning för tjänst eller annan arbetsanställning eller inestående pension å rikets stat må icke utmätas, förr än gäldenären är

berättigad att avlöningen eller pensionen lyfta; och skall, ändå att avlöningen eller pensionen är förfallen, därav från utmätning undantagas vad som erfordras till nödigt underhåll åt gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn till nästa förfallodag. Är avlöningen eller pensionen lyftad, skall av penningar, som gäldenären innehar eller äger inestående i bank eller annan penninginrättning, undantagas motsvarande belopp.

Är i lag eller författning särskilt stadgat, att viss egendom ej må utmätas, eller är av Konungen för viss pensions- eller livränteanstalt förordnat, att däriifrån utgående pension eller livränta ej må tagas i mät; lände det till efterrättelse.

Om införsel i avlöning, pension eller livränta är särskilt stadgat.

Denna lag skall träda i kraft den 1 juli 1919.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

2:o) Lag

om ändrad lydelse av 30 § konkurslagen.

Häri genom förordnas, att 30 § konkurslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

30 §.

Gäldenär skall, där han sig ej annorledes försörja kan, av konkursboet njuta nödigt underhåll för sig, hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn under två månader från den dag, offentlig stämning given är. Kan ej inom nämnda tid bouppteckningen med ed fästas och boet till gode män överlämnas; njute gäldenären, till dess sådant skett, underhåll som sagt är. Gäldenären varde ock tilldelat vad som erfordras för resa och uppehälle, då han, efter kallelse, har att inställa sig vid rätten till förhör, eller annorstädes till avgivande av upplysningar rörande konkursboet, dock ej mer, om han vistas utom rättens domsaga, än som tarvades, om han därinom, å ort där han sist vistades, sig

30 §.

Gäldenär skall, där han sig ej annorledes försörja kan, av konkursboet njuta nödigt underhåll för sig, hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn under två månader från den dag, offentlig stämning given är. Kan ej inom nämnda tid bouppteckningen med ed fästas och boet till gode män överlämnas; njute gäldenären, till dess sådant skett, underhåll som sagt är. Gäldenären varde ock tilldelat vad som erfordras för resa och uppehälle, då han, efter kallelse, har att inställa sig vid rätten till förhör, eller annorstädes till avgivande av upplysningar rörande konkursboet, dock ej mer, om han vistas utom rättens domsaga, än som tarvades, om han därinom, å ort där han sist vistades, sig

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

uppehölle. I övrigt äge han från konkursboet utbekomma och behålla dels nödiga gång- och sängkläder för sig, hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn, dels ock nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören till ett värde av högst femhundra kronor, eller, där gäldenären icke är familjeförsörjare och ej heller har eget hushåll, högst *trehundra* kronor.

Kommer tvist upp i anledning av vad nu stadgat är; pröve rätten vad gäldenären består må med avseende såväl å hans behov och boets ställning, som å hans omsorg att rätt för sig göra och beredvillighet att gode männen tillhandagå.

uppehölle. I övrigt äge han från konkursboet utbekomma och behålla dels nödiga gång- och sängkläder för sig, hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn, dels ock nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören till ett värde av högst femhundra kronor, eller, där gäldenären icke är familjeförsörjare och ej heller har eget hushåll, högst *tvåhundra* kronor.

Kommer tvist upp i anledning av vad nu stadgat är; pröve rätten vad gäldenären består må med avseende såväl å hans behov och boets ställning, som å hans omsorg att rätt för sig göra och beredvillighet att gode männen tillhandagå.

Denna lag skall träda i kraft den 1 juli 1919.

Stockholm den 28 april 1919.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.
